

19.07.2018ел

№85

Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы
Түбән Кармалка авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

**Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районы
“Түбән Кармалка авыл жирлеге”
Муниципаль берәмлеге Уставына
үзгәрешләр һәм өстәмэләр кергү турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында "2003 елның 6 октябрдәге №131-ФЗ Федераль законның 44 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге №45-ТРЗ Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы «Түбән Кармалка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 85, 86, 87 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Түбән Кармалка авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Түбән Кармалка авыл жирлеге Советының 2013 елның 15 июлендәге 56 номерлы карары белән кабул ителгән «Түбән Кармалка авыл жирлеге Советының 07.02.2014 № 66, 08.05.2015 № 97, 23.01.2016 №17, 15.12.2016 №39, 29.05.2017 № 48) түбәндәге үзгәрешләргә һәм өстәмэләргә кертергә:

1.1. 5 статьяда:

а) 1 өлештә:

а) 9 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә: "Жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен контрольдә тоту, әлеге кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру»;

б) 14 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә: “Каты көнкүреш калдыкларын жыю (шул исәптән аерым туплану) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнашу”.

1.2. 6 статьяда:

- 1 пунктның 10 пунктчасы үз көчен югалткан дип танырга.

1.3. 10 статьяда:

15 пунктны "Ижтимагый фикер алышулар» дип баян итэргә;

15 пунктны "16» пункты дип санарга

1.4. 19 статьяда:

- 19 статьяның исеме түбәндәге редакциядә баян итэргә "Ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар»;

- 1 өлештә «сүзтезмәдән соң» ачык тыңлаулар «өстэргә " яисә ижтимагый фикер алышулар үткәрергә мөмкин»;

- 3 өлешне 3.1 пунктчасы белән тулыландырырга. Түбәндәге эчтәлек: «3.1. Планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләре межаллау проектлары, территорияләре төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектлары буенча, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп кору, рөхсәт ителгән жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең расланмаган очракта, Ижтимагый фикер алышулар яисә тыңлаулар үткәрелә, аларны оештыру һәм үткөрү тәртибе, төзелеш эшчәнлегенә турындагы закон нигезләмәләрен исәпкә алып, жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә».

- 3 өлешнең 4 пунктчасын яңа редакциядә баян итэргә: «4) Жирлекне үзгәртеп кору турында мәсьәләләр,» Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге №131-ФЗ Федераль законның 13 статьясы нигезендә жирлекне үзгәртү өчен тавыш бирү юлы белән йә гражданнар жыеннарында белдерелгән жирлек халкының ризалыгын алу таләп ителә торган очраклардан тыш.

1.5. 22 статьяда "Гражданнар (авыл) жыены» н яңа редакциядә баян итэргә: «1. Гражданнар (авыл) жыены халык тарафыннан турыдан-туры жирле үзидарә гамәлгә ашырылу һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвешен булып тора.

2. Гражданнар (авыл) жыены «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законда каралган очракларда һәм «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районының Түбән Кармалка авыл жирлегенә составына керүче торак пунктларда гражданнар жыенын эзерләү тәртибенә турында " Нигезләмә нигезендә жирлек Советы карары белән расланган очракларда үткәрелә.

3. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында " 2003 елның 6 октябрдәге № 131-ФЗ Федераль законның 25.1 статьясында каралган очракларда гражданнар (авыл) жыены үткәрелергә мөмкин:

1) авыл жирлеге (муниципаль район) чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча торак пунктта күрсәтелгән торак пункт территориясен башка жирлек (муниципаль район) территориясенә кертүгә китерә торган күрсәтелгән торак пункт кәргән жирлек (муниципаль район) чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча;

2) жирлек составына керүче торак пунктта әлеге торак пункт территориясендә гражданның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча фикер алыштылар;

3) авыл торак пунктында авыл жирлеге башлыгы кандидатурасын тәкъдим итү, шулай ук үз вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату мәсьәләсе буенча;

4) авыл торак пунктында гражданның жыены шулай ук муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә конкурс үткәргәндә, конкурс комиссиясе составына кандидатуралар тәкъдим итү максатларында үткәренәргә мөмкин.

4. Гражданның жыенын жирлек башлыгы йә сайлау хокукына ия, 10 кешедән дә ким булмаган торак пунктта яшәүчеләр төркеме инициативасы белән чакырылырга мөмкин.

5. Жыен үткәру инициативасын хуплау йөзеннән жыелырга тиешле имзалар саны сайлау хокукына ия, торак пункт территориясендә даими яки нигездә яшәүче, яшәу урыны буенча теркәлгән гражданның санының 5 процентын тәшкил итә, ләкин 25тән дә ким була алмый.

6. Жирлек башлыгы чакыра торган халык жыены жирлек башлыгы карары белән билгеләнә, инициатив төркем тарафыннан чакырыла торган гражданның жыены жирлек Советы карары белән билгеләнә.

7. Торак пунктта яшәүчеләр халык жыенын үткәру вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итәләр, муниципаль хокукый акт проекты һәм гражданның жыенын хәл итүгә чыгарылучы мәсьәләләр буенча материаллар белән алдан ук «Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Түбән Кармалка авыл жирлеге составына керүче торак пунктларда гражданның жыенын эзерләү тәртибе турында " нигезләмәдә билгеләнгән тәртип нигезендә танышалар.

8. Жыенда кабул ителгән карарлар муниципаль хокукый актлар булып торалар, жирлек башлыгы тарафыннан имзаланалар һәм Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертеләргә тиеш».

1.6. 33 статьяның 1 өлешендә: - 5-6 пункт үз көчен югалткан дип танырга; - 5.1 пункттын өстәргә. түбәндәге эчтәлектә: "жирлекне стратегик планлаштыру документларын карау, раслау (раслау)"; - 26 пунктны бәян итәргә: "жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау»;

1.7. 38 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә: «38 статья. Жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату 1. Жирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылырга мөмкин:

1) жирлек Советы үз-үзен таркату турында Карар кабул иткән очракта. Шул ук вакытта үз-үзен таркату турында карар әлеге устав белән билгеләнгән тәртиптә кабул ителә;

2) Татарстан Республикасы Югары суды депутатларының әлеге составының вәкаләтсезлеге турында карары үз көченә кәргән очракта, шул исәптән депутатларның үз вәкаләтләре туктатылуга бәйлә рәвештә, жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре законсызлыгы

3) жирлекне үзгәртеп корган очракта, жирлек бетерелгән очракта, № 131-ФЗ Федераль законның 3, 5, 13 статьялары нигезендә, шулай ук жирлек бетерелгән очракта;

4) жирлек чикләрен үзгәртү нәтижәсендә килеп чыккан сайлаучыларның саны 25 проценттан арткан очракта, жирлек чикләрен үзгәртү нәтижәсендә;

5) (гражданның турыдан-туры ихтыярын белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен таләп ителә торган муниципаль хокукый акты бастырып чыгару срогы бозылган очракта.

2. Жирлек Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату аның депутатларының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатуга китерә.

3. Халык тарафыннан сайланган депутатлардан торган жирлек Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, жирлек Советына вакытыннан алда сайлаулар федераль закон белән билгеләнгән срокларда үткәрелә".

1.8. 46 статьяда:

- 1.2 пункттын түбәндәге эчтәлектә бәян итәргә: «Өгәр вәкаләтләре жирлек башлыгы вазыйфасыннан читләштерү турында Татарстан Республикасы Президентының хокукый акты нигезендә, йә жирлек Советының отставкага жибәрү турындагы карары нигезендә вакытыннан алда туктатылган жирлек башлыгы әлеге хокукый актка яки суд тәртибендә карарга шикаять бирсә, муниципаль сайлауларда сайланучы жирлек башлыгын вакытыннан алда сайлау суд карары законлы көченә кәргәнче билгеләнергә мөмкин түгел".

1.9. 49 статьяда:

а) 1 өлештә 2 абзацны төшереп калдырырга;

б) 1 өлешне түбәндәге эчтәлекле 1 абзац өстәргә: “жирлек бюджетын үтәүне тәмин итә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы социаль-икътисадый үсешенә өстенлекле һәм максатлары белән килештерелгән муниципаль идарәнең һәм жирлекнең социаль-икътисадый үсешенә озак сроклы максатларын һәм бурычларын билгели, жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнарын һәм программаларын үтәүне оештыра;

- жирлек вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча стратегик планлаштыру документларын эшли, карый, раслый (хуплый) һәм тормышка ашыра;

- жирлек Советы тарафыннан расланган (хупланган) стратегик планлаштыру документларын тормышка ашыруны мониторинглауны һәм контрольдә тотуны гамәлгә ашыра;

- стратегик планлаштыру өлкәсендә федераль законнар һәм муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнгән башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра;

- 1 өлөшнөң 1 пунктундагы 7 абзацында «законнарда билгелэнгән тәртиптә» сүзләрэн «Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә» сүзләрэнә алмаштырыу;

в) 13 абзацның 2 пунктунда «федераль законнарда билгелэнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне үткәрүне оештыру өчен шартлар тудыру»;

г) 4 өлөшне түбәндәге эчтәлекле пунктча өстәргә: “каты көнкүреш калдыкларын жыю (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнаша”;

д) 6 өлөш түбәндәге эчтәлеклектәге абзац өстәргә: “жирлекнең төзекләндрү кагыйдәләрэн үтәүне контрольдә тота, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндрүне оештыру”.

1.10. 63 статьяның 3 өлөшенә түбәндәге эчтәлекне өстәргә: «3. Коррупциягә каршы тору турында «2008 елның 25 декабрәндәге №273-ФЗ Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалу сәбәпле, тиешле вазифаны биләп торган жирле үзидарә органы тарафыннан муниципаль вазифаны биләп торучы затка карата эштән азат итү (вазыйфадан азат итү) рәвешендәге түләттерү турында белешмәләр әлеге зат үз вазифасын биләп торган затлар реестрына кертелә.

1.11. Түбәндәге эчтәлекле 69.1 статьяга өстәргә: «Жирлек территориясен төзекләндрү кагыйдәләрэн карап тоту. 1. Жирлек территориясен төзекләндрү кагыйдәләре жирлек Советы тарафыннан раслана. 2. Жирлек территориясен төзекләндрү кагыйдәләре сорауларны жайга сала ала:

1) гомуми файдаланудагы территорияләрне карап тоту һәм мондый территорияләрден файдалану тәртибе;

2) биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның фасад һәм киртәләү конструкцияләренә тышкы төре;

3) төзекләндрү элементларын проектлау, урнаштыру, карап тоту һәм торгызу, шул исәптән жир эшләрэн башкарганнан соң да;

4) жирлек территориясен, биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны архитектур яктыртуны да кертеп, яктыртуны оештыру;

5) торак пунктлар чикләрендә урнашкан газоннарны, чәчәк түтәлләрэн һәм үлән үсемлекләре биләгән башка территорияләрне булдыру, карап тоту, торгызу һәм саклау тәртибен дә кертеп, муниципаль берәмлек территориясен яшелләндрүне оештыру;

6) жирлек территориясендә мәгълүмат урнаштыру, шул исәптән урам исемнәре һәм йорт номерлары, элмә такталары куелган күрсәткечләр урнаштыру.;

7) балалар һәм спорт мәйданчыкларын, хайваннарны урамда йөртү өчен мәйданчыклар, парковкалар (парковка урыннары), кече архитектура формаларын урнаштыру һәм карап тоту;

8) жәяүлеләр коммуникацияләрен, шул исәптән тротуарларны, аллеяларны, юлларны, сукмакларны оештыру.;

9) күрсәтелгән территория буенча инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә тоткарлыксыз хәрәкәтен тәэмин итү максатларында жирлек территориясен төзекләндрү;

- 10) жирлек территориясен жыештыру, шул исәптән кышкы чорда;
- 11) яңгыр сулары агынтыларын оештыру;
- 12) жир эшләрен үткөрү тәртибе;
- 13) биналарның, төзелмәләренң, корылмаларның, жир кишәрлекләренң (милекчеләреннән һәм (яки) башка законлы хужаларының (мондый йортлар чикләре буенча төзелмәгән жир кишәрлекләре милекчеләреннән һәм (яки) башка законлы хужаларынан тыш) тирә-юнь территорияләрен карап тотуда катнашу;
- 14) Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртип нигезендә тирә-юнь территорияләре чикләрен билгеләү;
- 15) жирлек территориясен бәйрәмчә бизәү;
- 16) жирлек территориясен төзекләндерү буенча чараларны тормышка ашыруда гражданнар һәм оешмаларның катнашу тәртибе;
- 17) жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен үтәүне тикшереп тору.

1.12. 78 статьяның 7 пунктындагы 4 абзацын үз көчен югалткан дип танырга.

1.13. 80 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә:

"80 статья. Гражданнарның үзара салым акчасы

1. Гражданнарның үзара салым акчасы астында гражданнарның жирле эһәмияттәге конкрет мәсьәләләрне хәл итү өчен башкарыла торган бер тапкыр бирелә торган түләүләре аңлашыла. Гражданнарның үзара салым түләүләре күләме жирлекнең (жирлек составына керүче торак пункт) барлык халкы өчен абсолют зурлыкта билгеләнә, халык саны жирлек составына керүче торак пунктның) гомуми саныннан (жирлек составына керүче торак пунктның) 30 проценттан артмаса тиеш һәм алар өчен түләү күләме киметелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән түләүләрне кертү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге №131-ФЗ Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенң 4 һәм 4.1 пунктларында каралган очракларда гражданнар жыенында хәл ителә.

1.14. 87 статьяны түбәндәге эчтәлекле 4,5 пункт белән тулыландырырга:

«4. Жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр муниципаль хокукый акт белән кертелә, ул рәсмиләштерелергә мөмкин:

- жирлек Советы (халык жыены) рәисе һәм авыл жирлеге башлыгы тарафыннан имзаланган карар нигезендә йә авыл жирлеге башлыгы, жирлек Советы рәисе вәкаләтләрен башкаручы (гражданнар жыены);

- жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән һәм жирлек башлыгы имзалаган аерым норматив хокукый акт. Бу очракта әлеге хокукый актта авыл жирлеге Советының (гражданнар жыены) аны кабул итү турында карар реквизитлары куела. Авыл жирлеге Советының мондый карарына күчмә нигезләмәләрне һәм (яки) жирлек уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү рөхсәт ителми»

5. Жирлек уставын федераль закон, Татарстан Республикасы законы белән тәңгәлләштерү әлеге закон актларында билгеләнгән срукта гамәлгә ашырыла. Федераль закон, Татарстан Республикасы законы белән күрсәтелгән срук

билгеләнмәгән очракта, жирлек уставын федераль закон, Татарстан Республикасы законы белән тәңгәлләштерү срогы тиешле федераль закон, Татарстан Республикасы Законы үз көченә керү датасын, жирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проектын гавами тыңлауларда фикер алышуны, гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алуны, авыл жирлеге Советы утырышлары вакытын, дәүләт теркәвенә алу һәм мондый муниципаль хокукый актны рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) срокларын һәм, кагыйдә буларак, алты айдан артмаска тиеш.

2. 1.1 пунктның «б» пунктчасын билгеләргә. Әлеге карарның 1.9 пунктчындагы «г» пунктчасы дәүләт теркәвенә алынганнан соң, эмма 2019 елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча үз көченә керә.

3. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен Муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә федераль башкарма хакимият органының территориаль органына жибәрергә.

4. Мәгълүмати стендларда, Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталында дәүләт теркәвеннән соң әлеге карарны игълан итәргә.pravo.tatarstan.ru (Чирмешән муниципаль районының «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында).

5. Әлеге карар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге №131-ФЗ Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлеше, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы Түбән Кармалка авыл жирлеге Уставының 87 статьясындагы 2 өлеше нигезләмәләрен исәпкә алып, рәсми халыкка житкерелгән көннән үз көченә керә.

6. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Түбән Кармалка авыл жирлеге
Башкарма комитет житәкчесе:

Р.М.Сибгатуллин